

Kornelia Owczarska

e-mail: 188189@student.ue.wroc.pl

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Raportowanie niefinansowe w Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu – stan obecny i możliwości doskonalenia

DOI: 10.15611/2024.55.0.08

JEL Classification: Q56

© 2024 Kornelia Owczarska

Praca opublikowana na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe (CC BY-SA 4.0). Skrócona treść licencji na <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.pl>

Cytuj jako: Owczarska, K. (2024). Raportowanie niefinansowe w Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu – stan obecny i możliwości doskonalenia. W: D. Teneta (red.), *Zrównoważony rozwój – trendy, wyzwania, kontrowersje* (s. 110-123). Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

Streszczenie: Wraz z rosnącą świadomością społeczną dotyczącą zrównoważonego rozwoju, raportowanie niefinansowe staje się istotne dla każdej organizacji we współczesnym świecie. Nie jest ono jedynie wymogiem prawnym, ale także sposobem na wykazanie odpowiedzialności środowiskowej, społecznej oraz transparentności wobec interesariuszy. Celem artykułu jest rozpoznanie i ocena procesu raportowania niefinansowego w Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu oraz wskazanie możliwości dalszego doskonalenia tego procesu. Metodyka badań własnych oparta jest na analizie porównawczej raportów niefinansowych renomowanych uczelni zagranicznych oraz pogłębionym, indywidualnym wywiadzie z rzeczniczką ds. równego traktowania Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

Słowa kluczowe: raportowanie niefinansowe, zrównoważony rozwój, ESG, uczelnie wyższe

1. Wstęp

Raportowanie niefinansowe w organizacjach to temat, który z dnia na dzień nabiera coraz większego znaczenia. Podczas gdy społeczeństwo staje się coraz bardziej świadome kwestii związanych z odpowiedzialnością społeczną, środowiskową i ładem korporacyjnym, organizacje muszą dostosować się do nowych wymogów i wyzwań. Istotność raportowania niefinansowego nie ulega wątpliwości. Nie jest to jedynie nakaz prawny, lecz także kluczowe narzędzie umożliwiające organizacjom pokazanie ich zaangażowania w obszarach ESG (*Environmental, Social and Governance*). Raporty niefinansowe pozwalają podmiotom wykazać się swoją transparentnością wobec szerokiego grona interesariuszy, w tym inwestorów, pracowników, klientów i społeczności lokalnych. Zachęcający do czytania raport niefinansowy, wykonany w oparciu o potrzeby informacyjne interesariuszy, potrafi pozytywnie wpłynąć na najważniejszy dla firmy aspekt, jakim jest konkurencyjność. Jednakże mnogość stan-

dardów raportowania, ciągłe aktualizacje dyrektyw unijnych, skomplikowane agregowanie danych, presja otoczenia czy sankcje karne niewątpliwie stanowią wyzwanie dla kadry zarządzającej, utrudniając entuzjastyczne nastawienie do procesu raportowania. Próbując sprostać nowym wymaganiom, organizacje często zmuszone są ponosić koszty związane z tworzeniem nowych działów, zatrudnianiem ekspertów lub firm konsultingowych.

Raportowanie niefinansowe jest obowiązkiem nie tylko prywatnych przedsiębiorstw, lecz także instytucji publicznych, w tym uczelni wyższych. W ostatnich latach wzrost oczekiwań oraz zainteresowania społecznego w kwestiach zrównoważonego rozwoju skłania także uczelnie wyższe do zwiększonej przejrzystości i odpowiedzialności w zakresie swojej działalności.

Celem artykułu jest rozpoznanie i ocena procesu raportowania niefinansowego w Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu oraz wskazanie możliwości dalszego doskonalenia tego procesu. Metodyka badań własnych oparta jest na analizie porównawczej raportów niefinansowych renomowanych uczelni zagranicznych oraz pogłębionym, indywidualnym wywiadzie z rzeczniczką ds. równego traktowania Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

W części teoretycznej artykułu zaprezentowano istotę raportowania niefinansowego dla różnorodnych organizacji, ze szczególnym uwzględnieniem roli uczelni wyższych. Następnie przeanalizowano najbardziej imponujące raporty uczelni zagranicznych, identyfikując dobre praktyki, które mogą być inspiracją dla polskich uczelni. Kolejnym etapem było przeprowadzenie wywiadu pogłębionego z rzeczniczką ds. równego traktowania na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu, co pozwoliło na uzyskanie wewnętrznej perspektywy uczelni. Na zakończenie przedstawiono sugestie mające na celu poprawę praktyk raportowania niefinansowego na uczelni, aby stała się ona wzorcem dla innych instytucji wyższych.

2. Raportowanie niefinansowe

2.1. Geneza i rozwój raportowania niefinansowego

Sprawozdawczość niefinansowa jest nieodłącznym elementem współczesnego biznesu, która powstała dzięki globalnemu zwiększeniu świadomości i potrzeby uwzględnienia aspektów zrównoważonego rozwoju w działalności przedsiębiorstw. Raportowanie niefinansowe, w porównaniu do finansowego, jest stosunkowo młodą dziedziną, której geneza i ewolucja wyglądała następująco.

Pierwsze próby raportowania niefinansowego pojawiły się w latach 70. i 80. XX w. W tym czasie organizacje zaczęły ujawniać informacje na temat swoich działań społecznych i środowiskowych. Jednakże dopiero w ostatnich dwóch dekadach nastąpił dynamiczny rozwój tego obszaru. Rosnącej świadomości społecznej i ekologicznej towarzyszyło pojawianie się wymogów prawnych dotyczących raportowania niefinansowego. Wiele krajów wprowadziło przepisy, które nakładają obowiązek publika-

cji takich raportów przez duże przedsiębiorstwa. Organizacje zaczęły korzystać z międzynarodowych standardów, takich jak Global Reporting Initiative (GRI) czy Integrated Reporting Framework (IRF), aby ustrukturyzować swoje raporty. Nastąpiła ewolucja treści. Na początku raporty niefinansowe skupiały się głównie na kwestiach ekologicznych. Obecnie obejmują również aspekty społeczne, takie jak prawa człowieka, różnorodność, zdrowie i bezpieczeństwo pracowników, oraz zarządcze, odnoszące się do struktury zarządzania, etyki czy zasad panujących w firmie.

Obserwując dynamiczne zmiany przepisów prawnych i prac nad raportowaniem niefinansowym, można wnioskować, iż jego ewolucja z pewnością będzie kontynuowana. Przewiduje się, że organizacje będą coraz bardziej zaangażowane w mierzenie swojego wpływu na społeczeństwo i środowisko. Postęp technologiczny, innowacje, będą mogły również pomóc w łatwiejszym zbieraniu dokładnych danych, co obecnie stanowi największy problem dla wielu jednostek raportujących (Mrówka i Aluchna, 2021).

2.2. Ramy raportowania niefinansowego

Używanie jednolitych ram raportowania niefinansowego jest istotne ze względu na transparentność, porównywalność, zaufanie i wiarygodność informacji. Dzięki nim firmy mogą łatwiej monitorować postępy, spełniać wymogi regulacyjne i wpływać na swoją zrównoważoną konkurencyjność. Poniżej zostały wymienione najnowsze lub najczęściej używane ramy przez raportujące organizacje.

Europejskie Standardy Sprawozdawczości Zrównoważonego Rozwoju (ESRS) to najnowsze jednolite standardy wprowadzone przez Komisję Europejską w lipcu 2023 r. w drodze dyrektywy CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464...). ESRS są wskazówkami dla przedsiębiorstw, kierując je w kierunku zrównoważonego rozwoju poprzez 12 standardów. Dwa spośród nich skupiają się na zasadach sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju oraz na głównych wymaganiach dotyczących ujawniania informacji. Pozostałe dziesięć koncentruje się na obszarach ESG. Nowe wymogi raportowania obejmują m.in.: opis modelu biznesowego, cele związane z zrównoważonym rozwojem, polityki i procesy wdrażania, rolę organów spółki odpowiedzialnych za te kwestie, procedury należytej staranności w obszarach ESG, proces identyfikacji istotnych obszarów oraz zarządzanie ryzykiem. Dodatkowo wymagane są mierniki związane z każdym z tych punktów (GrantThornton, 2022).

Global Reporting Initiative (GRI) to międzynarodowy standard, który pomaga organizacjom w raportowaniu niefinansowym. Obejmuje aspekty ESG i dostarcza wytycznych dotyczących treści, struktury i procesu raportowania. Został zaprojektowany do stosowania przez organizacje dowolnego rozmiaru, sektora czy lokalizacji (Czaja-Cieszyńska, 2019).

Integrated Reporting Framework (IRF) to podejście, które integruje informacje finansowe i niefinansowe w jednym raporcie. Skupia się na tworzeniu spójnej nar-

racji dotyczącej wartości organizacji dla interesariuszy oraz pomaga zrozumieć, jak działania organizacji wpływają na kapitał społeczny, ludzki, intelektualny i naturalny.

Sustainable Development Goals (SDGs) to 17 celów zrównoważonego rozwoju, które zostały przyjęte przez ONZ w 2015 r. Organizacje mogą odnosić swoje działania do tych celów i raportować, jak przyczyniają się do ich osiągnięcia (Jayasooria i Yi, 2023).

The Sustainability Tracking, Assessment & Rating System (STARS), to transparentny, system ramowy dla kolegiów i uniwersytetów, służący pomiarowi i porównywania ich wydajności pod względem zrównoważonego rozwoju. Jest wiodącym standardem raportowania dla szkolnictwa wyższego w Stanach Zjednoczonych, coraz częściej również stosowanym na arenie międzynarodowej (*International Trends and Practices on Sustainability Reporting in Higher Education Institutions*, 2022).

Sustainability Accounting Standards Board (SASB), to branżowe standardy raportowania aspektów ESG, które mają znaczący wpływ na indywidualne zarządzanie ryzykiem firmy i decyzje finansowe. Zostały opracowane przez niezależną organizację non-profit- Sustainability Accounting Standards Board. Organizacja stworzyła owe wytyczne dla 77 branż, koncentrując się na istotnych aspektach ESG dla każdej z nich (Pizzi i in., 2022).

Obowiązek raportowania niefinansowego – dyrektywa CSRD

Dyrektywa CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) została opublikowana w grudniu 2022 r. jako część „Europejskiego zielonego ładu” (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464...). Zastępuje dotychczasową Dyrektywę NFRD

Tabela 1. Harmonogram wejścia w życie dyrektywy CSRD

	Podmioty podlegające pod NFRD	Duże podmioty	Małe i średnie podmioty notowane na regulowanym rynku w UE	Podmioty spoza UE
Kryteria	Duże jednostki zainteresowania publicznego lub jednostki dominujących dużych grup: – suma bilansowa: EUR 20 mln – obroty netto: EUR 40 mln – liczba zatrudnionych pracowników: > 500	Spełniające 2 z 3 kryteriów: – suma bilansowa: EUR 20 mln – obroty netto: EUR 40 mln – liczba zatrudnionych pracowników: > 250	Spełniające 2 z 3 kryteriów: – suma bilansowa: EUR 350 tys. – obroty netto: EUR 700 tys. – liczba zatrudnionych pracowników: > 10	Podmioty spoza Unii Europejskiej: – obrót netto w UE: > EUR 150 mln – posiadające oddział w UE o obrocie netto: > EUR 40 mln – lub unijną spółkę zależną podlegającą pod CSRD
Data wejścia w życie	w 2025 za rok finansowy 2024	w 2026 za rok finansowy 2025	w 2027 za rok finansowy 2026	w 2029 za rok finansowy 2028

Źródło: opracowanie własne na podstawie: (Kowalik, 2024).

(Non-Financial Reporting Directive), która obowiązywała dotychczas i regulowała raportowanie niefinansowe największych spółek interesu publicznego, zatrudniających powyżej 500 pracowników (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE...). Dyrektywa CSRD wprowadza bardziej ambitne i szczegółowe zasady, nakładając obowiązek publicznego ujawniania informacji przez przedsiębiorstwa (Kowalik, 2024).

Jednym z kluczowych elementów dyrektywy CSRD są Europejskie Standardy Sprawozdawczości (ESRS), opracowywane przez Europejską Grupę Doradczą ds. Sprawozdawczości Finansowej (EFRAG). Pierwszy zbiór standardów ESRS został opublikowany przez Komisję Europejską w lipcu 2023 r. i obejmuje 12 standardów dotyczących aspektów ESG. ESRS mają na celu ułatwienie stosowania wspólnych standardów raportowania przez przedsiębiorstwa objęte dyrektywą CSRD (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, b.d.).

Implikacje raportowania niefinansowego dla organizacji

Raportowanie niefinansowe to już nie tylko kwestia spełnienia wymogów prawnych czy uniknięcia kar finansowych, ale przede wszystkim zaspokojenia oczekiwań interesariuszy organizacji, których zrównoważona świadomość i pragnienie informacji stale wzrastają. Według danych zawartych w raporcie PwC's Consumer Intelligence Series: Consumer and Employee ESG Expectations, 71% konsumentów uważa, że firmy powinny regularnie raportować swoje działania dotyczące kwestii ESG. Więcej, nie tylko konsumenci, ale również pracownicy firmy oczekują większej przejrzystości i zaangażowania ze strony swoich pracodawców. Z raportu wynika, iż 80% pracowników oczekuje, że ich pracodawca będzie działał zgodnie z wartościami ESG (PwC, b.d.).

Raportowanie niefinansowe potrafi również istotnie wpłynąć na możliwości pozyskania kapitału czy zwiększenia obecnych zysków. Można zauważyć, że 67% konsumentów w badaniu zadeklarowało gotowość płacenia wyższych cen za produkty i usługi pochodzące od firm, które wykazują zaangażowanie w kwestie ESG. Ponadto, według raportu „EY Global Corporate Reporting Survey” z 2022 r. aż 78% inwestorów deklaruje, że regularne raportowanie niefinansowe ma wpływ na ich decyzje inwestycyjne, co podkreśla wagę tego procesu dla uzyskania funduszy finansowych (EY Polska, 2022).

Sprawozdawczość niefinansowa przynosi korzyści z punktu widzenia nie tylko otoczenia, lecz także wnętrza organizacji, umożliwiając efektywniejsze zarządzanie ryzykiem oraz innowacjami, co najlepiej odzwierciedlają poniższe statystyki z badania „EY Global Corporate Reporting Survey”:

- 69% firm uważa, że raportowanie niefinansowe pomaga im lepiej identyfikować i oceniać ryzyka związane m.in. ze zmianami klimatycznymi, regulacjami prawnymi-środowiskowymi czy społecznymi, co ma odbicie w podejmowaniu bardziej świadomych decyzji biznesowych oraz redukcji potencjalnych zagrożeń;

- 73% respondentów wierzy, że dane niefinansowe pomagają w identyfikacji trendów rynkowych oraz potencjalnych obszarów innowacji, co umożliwia firmom dostosowanie się do zmieniających się warunków rynkowych i zwiększenie konkurencyjności.

3. Raportowanie niefinansowe na uczelniach wyższych

Dążenie do doskonałości w instytucjach edukacji wyższej nie ogranicza się jedynie do dydaktyki. Uniwersytety funkcjonują w ramach określonych struktur, opartych na ich ustalonych planach strategicznych, które umożliwiają im skuteczne realizowanie wyznaczonych celów. Raportowanie niefinansowe jest narzędziem promowania działań zrównoważonego rozwoju uczelni, a także tworzenia i wzmacniania ich kierunku strategicznego.

Uczelnie wyższe, w kontekście raportowania niefinansowego, zwykle mają dwa rodzaje motywacji/korzyści płynących z wdrożenia tego procesu. Są wewnętrzne, np. zdolność do śledzenia postępów w stosunku do wyznaczonych celów, możliwość oceny obszarów potencjalnych oszczędności kosztów i skoordynowanego planowania przyszłych działań, jak i zewnętrzne, przykładowo: analiza porównawcza z innymi organizacjami, zwiększona przejrzystość dla interesariuszy i atrakcyjność dla przyszłych studentów, coraz bardziej świadomych istoty zrównoważonego rozwoju. Istnienie rankingów stanowi dodatkową motywację do opracowywania raportów zrównoważonego rozwoju przez uczelnie wyższe. Zarówno Ranking UI Green Metric (obejmujący ponad 800 uniwersytetów na całym świecie), jak i Ranking Impact Times Higher Education (ponad 400 uniwersytetów) nagradzają instytucje za opracowanie raportu zrównoważonego rozwoju.

W kontekście zakresu raportowania zrównoważonego rozwoju przez uczelnie wyższe, zgromadzone dotychczas dowody naukowe wskazują na kilka trendów:

- uniwersytety publiczne są częściej obecne w literaturze dotyczącej raportowania zrównoważonego niż prywatne;
- mniejsze uniwersytety mają tendencję do raportowania o kwestiach zrównoważonego rozwoju w ramach swoich raportów rocznych (tzw. wbudowanych), nie posiadają raportów zrównoważonego rozwoju;
- nie ma konsensusu co do tego, jaka rama jest najlepsza do stosowania w raportowaniu niefinansowym, należy jednak wspomnieć, że uniwersytety północno-amerykańskie mają tendencję do stosowania systemu STARS.

Od instytucji szkolnictwa wyższego oczekuje się bycia liderem w rozwiązywaniu wszelakich globalnych problemów. Raportowanie niefinansowe może stanowić okazję do komunikowania o poczynionych postępach, jednocześnie budując impuls do dalszych zmian i rozprzestrzeniania dobrych praktyk. Niestety, wdrażanie zrównoważonego rozwoju na uczelniach wyższych okazuje się niewystarczająco spopularyzowane. Brak konkretnych wytycznych dotyczących raportowania w sektorze szkol-

nictwa wyższego jest jednym z powodów tego stanu rzeczy. W procesie tworzenia raportu głównymi wyzwaniami są zbieranie danych, segregowanie informacji oraz samo właściwe zrozumienie koncepcji ESG. Istnieje także potrzeba ułatwienia dostępu do precyzyjnych danych oraz wzmocnienia systemów wspierających wysiłki studentów i biur zrównoważonego rozwoju.

Jak zauważyli naukowcy, sektor szkolnictwa wyższego opóźnia się we wprowadzaniu raportowania, co oznacza ciągły proces ewolucyjny, a nie dojrzałą praktykę. Niemniej jednak stopniowy rozwój raportowania niefinansowego w szkolnictwie wyższym odzwierciedla istniejący progres i narastające zobowiązanie do odpowiedzialności (Leal Filho i in., 2022).

3.1. Raportowanie niefinansowe w Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu (UEW), będący jednym z wiodących ośrodków edukacyjnych w Polsce, wyróżnia się nie tylko bogatą historią i tradycją, ale również dynamicznym podejściem do wyzwań współczesnego świata. Jako instytucja z misją kształtowania przyszłych liderów i ekspertów biznesu, uczelnia stawia sobie ambitne cele i działa na wielu płaszczyznach, aby je osiągnąć. Strategiczne priorytety odzwierciedlające aspiracje oraz misję uczelni obejmują takie obszary, jak: nowoczesna organizacja, współpraca z biznesem, zaangażowani pracownicy, uznane badania inspirowane praktyką, ustawiczne rozwijanie kompetencji przyszłości oraz wyróżniające kształcenie ekspertów i liderów biznesu (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu [UEW], b.d.). Dzięki konsekwentnemu dążeniu do realizacji tych priorytetów aspiruje do pozycji Uniwersytetu zrównoważonej przyszłości, który nie tylko produkuje wiedzę, lecz także aktywnie współkształtuje społeczeństwo i gospodarkę, opierając się na wartościach, takich jak: wspólnota, prawda, wolność, odpowiedzialność, nowoczesność, doskonałość i przedsiębiorczość.

W ostatnim czasie UEW wprowadził nową stronę internetową, co ma odbicie również na transparentności działań w obszarze ESG. Znalazła się tam podstrona poświęcona zrównoważonemu rozwojowi uczelni pełniąca funkcję centralnego źródła informacji dla internautów. Jednym z kluczowych dokumentów dostępnych na tej podstronie jest sprawozdanie z realizacji celów zrównoważonego rozwoju w 2021 r., pt. *Cele Zrównoważonego Rozwoju Uczelni. Raport Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*. Dokument opublikowany w połowie 2022 r stanowi obszerną dokumentację działań z zakresu zrównoważonego rozwoju (UEW, 2022).

Aby opisać proces raportowania niefinansowego w UEW, oprócz analizy danych zastanych w postaci wspomnianego sprawozdania, przeprowadzono pogłębiony wywiad z rzeczniczką ds. równego traktowania UEW, będącą jednocześnie współautorką raportu. Na podstawie zebranych informacji można stwierdzić, że ważnym motywem do stworzenia raportu niefinansowego była współpraca z organizacjami międzynarodowymi, która równocześnie obliguje uniwersytet do posiadania raportu

w celu uzyskania akredytacji. Proces tworzenia raportu okazał się wieloetapowy i trwał dłużej niż pierwotnie zakładano. Zbieranie danych i przygotowanie raportu zajęło około dwóch miesięcy, jednak finalizacja trwała nawet pół roku. Dane były gromadzone poprzez intranet, kontakty z różnymi jednostkami organizacyjnymi uczelni, takimi jak Dział Promocji czy Dział Kompetencji Zawodowych, a także z organizacjami studenckimi. Kluczową rolę odegrała komisja Social Impact Team, która przyjęła na siebie obowiązek przygotowania raportu. Jest to 13-osobowa grupa, składająca się z pracowników uczelni, której przewodniczy prorektor ds. akredytacji i współpracy międzynarodowej. Celem komisji jest upowszechnienie wiedzy oraz zwiększenie świadomości społecznej i środowiskowej. Największe trudności w procesie tworzenia raportu stwarzało zbieranie, agregowanie i przetwarzanie danych. Brakowało gotowego szablonu raportu, a członkowie Social Impact Team mogli odczuwać obciążenie dodatkowymi obowiązkami związanymi z raportowaniem.

Do głównych mankamentów raportu z 2021 r. zaliczyć można:

- brak oparcia procesu raportowania na uznanym standardzie, takim jak GRI,
- brak konkretnych liczbowych wskaźników realizacji celów, umożliwiających obserwację postępów uniwersytetu w zakresie zrównoważonego rozwoju,
- raportowanie działań w obszarze wszystkich 17 celów zrównoważonego rozwoju, zamiast skupienia się na tych o kluczowym znaczeniu dla uczelni i jej interesariuszy,
- brak sesji dialogowych z interesariuszami.

W poszukiwaniu możliwości doskonalenia procesu raportowania w UEW analizie poddano raportowanie niefinansowe na Uniwersytecie Cambridge oraz na The Hong Kong University of Science and Technology (HKUST). Uczelnie te są nie tylko znanymi i szanowanymi na całym świecie instytucjami akademickimi, lecz także od lat zajmują wiodącą pozycję w zakresie zrównoważonego rozwoju.

3.2. Raport niefinansowy Uniwersytetu w Cambridge 2022-2023

Uniwersytet w Cambridge zapewnia swoim studentom różnorodność specjalizacji związanych z ESG, umożliwiając i zachęcając do rozwoju w tej dziedzinie. Kursy, takie jak Green Impact Student Auditor, stwarzają niepowtarzalną okazję dla studentów do aktywnego udziału w inicjatywach zrównoważonego rozwoju, dając im nie tylko teoretyczne, ale także praktyczne umiejętności w zakresie oceny, raportowania i promowania ekologicznych praktyk. Uczelnia publikuje coroczne raporty zrównoważonego rozwoju. Dalej przedstawiono analizę wybranych aspektów raportu z lat 2022-2023 (University of Cambridge, b.d.).

Estetyka i struktura raportu. 49-stronicowy plik PDF prezentuje czytelne i atrakcyjne wizualnie materiały, zawierające kolorowe i estetyczne grafiki oraz tabele. Zastosowanie kontrastowych kolorów i odpowiedniej wielkości czcionki, zróżnicowanej w kontekście ważności treści ułatwia czytanie. Dodatkowo dostępne są także

4-minutowe podsumowujące filmiki oraz oddzielny obrazek z głównymi punktami raportu, co stanowi zachętę dla grup czytelników z różnymi potrzebami i preferencjami przekazu. Każdy rozdział raportu został przypisany do kilku tematycznych Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDGs), co ułatwia nawigowanie po raporcie i zrozumienie kontekstu działań podejmowanych przez uniwersytet.

Klarowność celów i obiektywna analiza postępu. Raport zawiera jasno określone cele związane ze zrównoważonym rozwojem oraz obiektywną ocenę postępu w ich realizacji. Analiza ta została przedstawiona w formie „tabeli postępu” umieszczonej na początku raportu, gdzie wskazano obszary, w których cele zostały osiągnięte lub nie, wraz z planami działań mających na celu ich poprawę. Na przykład w 2022 r. 68% pracowników jeździło do pracy zrównoważonym transportem, a celem na 2024 r. było co najmniej 75%.

Zaangażowanie społeczności i promowanie wartości uczelni. Raport szczegółowo opisuje imponującą ilość swoich zrównoważonych inicjatyw, w tym organizację wydarzeń, programów edukacyjnych, konkursów oraz działań proekologicznych, takich jak inicjatywa Cambridge Zero. Na końcu raportu wyliczono sposoby zaangażowania się w zrównoważony rozwój uczelni i świata, takie jak program ambasadorski, zielony newsletter czy osobne media społecznościowe poświęcone tematyce zrównoważonego rozwoju uczelni.

Dostępność danych i transparentność. Raport kładzie duży nacisk na transparentność w prezentacji danych liczbowych, np. zamieszczono w nim szczegółową tabelę prezentującą kluczowe wskaźniki wydajności, takie jak zużycie energii, wody, transport czy zarządzanie odpadami. Dodatkowo, na stronie internetowej uniwersytetu, zaraz obok raportu, dostępne są załączniki, takie jak dokumentacja emisji dwutlenku węgla, oświadczenia dotyczące metodologii weryfikacji danych, opinię firmy audytorskiej, co zwiększa zaufanie i podkreśla zaangażowanie w opublikowanie wartościowego raportu.

3.3. Raportowanie niefinansowe w The Hong Kong University of Science and Technology (HKUST)

Większość publicznych uniwersytetów w Hongkongu posiada dedykowaną stronę internetową, na której raportują swoje działania związane ze zrównoważonym rozwojem. Platformy te zawierają bogatą gamę informacji dotyczących zarówno ogólnych, jak i szczegółowych aspektów zrównoważonego rozwoju oraz aktywnego uczestnictwa różnorodnych członków uczelnianej społeczności. Jedną z istotnych cech raportowania zrównoważonego przez uniwersytety w Hongkongu jest uwypuklenie roli interesariuszy oraz ich wpływu na życie społeczności uniwersyteckiej. Ponadto uczelnie te wykazują duże zaangażowanie w promowanie nauki zrównoważonego rozwoju wśród swoich studentów, kształtując ich jako przyszłych liderów w dziedzinie zrównoważonego rozwoju. Ambitne cele dotyczące tego obszaru sta-

wiąją uniwersytety w Hongkongu na ścieżce, by stać się globalnymi pionierami w nauce tej dziedziny (An i in., 2019). Jednym z uniwersytetów w Hongkongu wyróżniającym się swoim imponującym raportowaniem niefinansowym jest The Hong Kong University of Science and Technology (HKUST). Dalej opisano cechy raportu z 2021 r. (The Hong Kong University of Science and Technology, b.d.).

Estetyka i struktura raportu. Raport ma atrakcyjną formę 60-stronicowej wirtualnej książki (tzw. *flip-book*). Charakteryzuje się klarowną strukturą, zawiera podział na wyraźnie oznaczone sekcje, co ułatwia nawigację i pozwala czytelnikom szybko odnaleźć interesujące ich informacje. Grafiki są estetyczne wizualnie, a efekty interaktywne, takie jak dźwięk i widok przewracających stron wirtualnej książki, sprawiają, że raport jest zachęcający i przyjemny w odbiorze.

Zaangażowanie interesariuszy. Uniwersytet przywiązuje szczególną wagę do prezentacji i zrozumienia potrzeb swojego otoczenia, przykładem udokumentowanego działania uczelni w tym kontekście jest ankieta istotności z udziałem 1400 interesariuszy w celu zidentyfikowania i priorytetyzacji kwestii zrównoważonego rozwoju. Ten obszerny zakres badania jest wyraźnym dowodem zaangażowania HKUST w dialog ze społecznością oraz w reagowanie na jej potrzeby i oczekiwania. Przeanalizowanie opinii tak dużego grona interesariuszy umożliwi uniwersytetowi lepsze zrozumienie różnorodnych perspektyw i priorytetów związanych ze zrównoważonym rozwojem.

Klarowność celów i obiektywna analiza postępu. Raport jasno określa cele związane ze zrównoważonym rozwojem i prezentuje obiektywną analizę postępu w ich realizacji. Priorytetowo traktowane są cele związane z zaangażowaniem społeczności uniwersyteckiej oraz z osiągnięciem globalnych celów zrównoważonego rozwoju, np. osiągnięcie netto zerowej emisji dwutlenku węgla do 2050 r.

Wieloramowe raportowanie i transparentność. Raport integruje kilka ram raportowania zrównoważonego rozwoju, w tym GRI, SDGs oraz Future Fit Business Benchmark. To wszechstronne podejście zapewnia transparentność i zgodność z globalnymi standardami oraz umożliwia obiektywne spojrzenie na wysiłki uniwersytetu w zakresie sprawozdawczości. Analiza zgodności z ramami jest przedstawiona w formie tabel na końcu wraz z odniesieniami do odpowiednich stron.

Zaangażowanie społeczności uniwersyteckiej i zrównoważona edukacja. Uniwersytet HKUST aktywnie angażuje swoją społeczność w inicjatywy zrównoważonego rozwoju, co widać np. w projektach Sustainable Smart Campus czy w programie Jockey Club Sustainable Campus Consumer Program. HKUST stawia sobie za cel pozycję globalnego pioniera w dziedzinie nauki zrównoważonego rozwoju, co jest aktywnie promowane w raporcie. Uczelnia deklaruje, że do 2028 r. będzie miała opracowany ramowy system edukacyjny i badawczy zapewniający to, że wszyscy studenci uzyskają solidne zrozumienie koncepcji zrównoważonego rozwoju i ukończą studia, mając zdolności i chęci do rozwiązywania problemów na poziomie lokalnym i globalnym.

4. Doskonalenie procesu raportowania niefinansowego w Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu

Na podstawie rozpoznania procesu raportowania niefinansowego dwóch wybranych uczelni zagranicznych sformułowano sugestie, których uwzględnienie może – w opinii autorki – przyczynić się do udoskonalenia procesu raportowania niefinansowego w Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu.

Wprowadzenie konkretnych celów ilościowych: raport niefinansowy powinien zawierać jasno określone cele, które można zmierzyć i ich osiągnięcie śledzić w czasie. Sugerowane jest ustalenie konkretnych, mierzalnych celów, takich jak procentowa redukcja emisji CO₂, zużycia wody czy generowania odpadów, wraz z określeniem dat ich realizacji. To pozwoli odbiorcom lepiej zrozumieć postępy zrównoważonego rozwoju uczelni, a także pozytywnie wpłynie na wiarygodność raportu.

Redukcja objętości raportu: Uporządkowanie treści w celu zmniejszenia liczby stron mogłoby uczynić raport bardziej przystępnym dla czytelnika, zachęcając do poświęcenia uwagi. Mogłoby to być połączenie sekcji, w których informacje są powtarzane lub zbyt szczegółowe, i skupienie się na kluczowych wynikach i strategiach.

Wprowadzenie interaktywnego formatu *flip-book*. *Flip-book* daje użytkownikowi wrażenie, że przegląda prawdziwą książkę, dzięki możliwości słyszenia oraz obserwacji płynnego ruchu stron podczas przeglądania treści. Ta interaktywna forma prezentacji jest łatwa do implementacji i może znacznie poprawić doświadczenie czytelnika, sprawiając, że raport staje się bardziej angażujący i przyjazny w odbiorze.

Ulepszenie projektu graficznego: można zasugerować poprawę projektu graficznego raportu poprzez dodanie infografik, wykresów i tabel, które zastąpią długie partie tekstowe. Infografiki i wykresy mogą prezentować kluczowe dane i informacje, co ułatwi czytelnikom szybsze zrozumienie treści i zachęci do dalszego czytania. Należy położyć nacisk na poprawę widoczności tekstu, np. przez zwiększenie kontrastu kolorów i zastosowanie większej czcionki, aby zapewnić czytelnikom łatwe odbieranie przekazu.

Zaangażowanie interesariuszy: jest to kluczowy element strategii raportowania zrównoważonego rozwoju. Inspiracją w tym kontekście jest HKUST, ich szczególne zaangażowanie w zrozumienie potrzeb społeczności, widoczne m.in. w przeprowadzeniu ankiety z udziałem 1400 osób, co pozwoliło dostosować raport do rzeczywistych potrzeb informacyjnych interesariuszy. Proponuje się podobne działania na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu, takie jak organizacja ankiet czy warsztatów, co zbuduje więź z interesariuszami i umożliwi ich aktywne uczestnictwo w podejmowaniu decyzji instytucji.

Inspirowanie społeczności studenckiej i motywowanie do działania: wzorując się na praktykach Uniwersytetu w Cambridge, można zakończyć raport zachętą do aktywnego udziału w tworzeniu zielonej strategii uniwersytetu. Dodatkowo sugeru-

je się wprowadzenie zielonego newslettera, który będzie motywować studentów oraz informować, np. o nowych dotacjach dla ekologicznych start-upów, miejscach pracy i innowacjach w obszarze ESG.

Stworzenie filmiku lub plakatu podsumowującego główne punkty raportu może ułatwić przyswajanie informacji przez czytelników, w zależności od ich preferencji. Krótki film może być udostępniany na platformach społecznościowych, co zwiększy jego zasięg, nie tylko wśród społeczności akademickiej, lecz także wśród przyszłych kandydatów na studia, coraz bardziej świadomych w tematyce zrównoważonego rozwoju.

Integracja mediów społecznościowych z raportem: inspirując się praktykami Uniwersytetu w Cambridge, można zasugerować bardziej skoordynowaną integrację mediów społecznościowych z raportem. Propozycja zakłada stworzenie dedykowanej kampanii, która będzie promować ideę zrównoważonego Uniwersytetu Ekonomicznego. Kampania mogłaby zachęcać do dyskusji na temat zrównoważonego rozwoju uczelni oraz do aktywnego uczestnictwa w procesie zielonej transformacji. Media społecznościowe, będące nośnikiem wartości uczelni, można efektywnie wyeksponować na ostatniej stronie raportu, zachęcając czytelników do obserwacji procesu zmian na Uniwersytecie Ekonomicznym i zaangażowania weń. Dzięki takiemu podejściu raport stanie się nie tylko narzędziem informacyjnym, ale także platformą mobilizującą do działań na rzecz zrównoważonego rozwoju organizacji.

Podkreślenie znaczenia nauczania o zrównoważonym rozwoju: inspirując się podejściem HKUST, proponuje się położenie większego nacisku na cele związane z nauką zrównoważonego rozwoju już na początku raportu, w wyraźnie wyodrębnionym miejscu. Ambitne cele dotyczące nauczania o zrównoważonym rozwoju mogą obejmować takie wskaźniki, jak liczba kursów poświęconych tematyce zrównoważonego rozwoju oferowanych w ramach jednego cyklu akademickiego. Przedmioty te mogłyby stać się w przyszłości integralną częścią edukacji akademickiej, podobnie jak rachunkowość czy zarządzanie, co podkreśliłoby ich znaczenie dla współczesnego biznesu i społeczeństwa. Wprowadzenie takich celów na wczesnym etapie raportu może wyraźnie podkreślić zaangażowanie uczelni w promowanie zrównoważonego rozwoju poprzez edukowanie nowych odpowiedzialnych liderów biznesu.

Wykorzystanie sztucznej inteligencji: narzędzia AI (*Artificial Intelligence*) umożliwiają zbieranie i przetwarzanie ogromnych ilości danych ESG z różnych źródeł, takich jak bazy, strony internetowe i media społecznościowe. To powiększa zakres danych ESG branych pod uwagę, redukuje koszty, czas i wysiłek osób odpowiedzialnych za analizę danych do raportu. AI potrafi także wykrywać potencjalne ryzyka i nowe możliwości w dużych zbiorach danych, co umożliwia lepsze zarządzanie zrównoważonym rozwojem oraz szybszą reakcję na ewentualne błędy (Momin Ali, 2024).

5. Zakończenie

Celami artykułu były analiza i ocena raportowania niefinansowego w Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu (UEW) oraz wskazanie możliwości dalszego doskonalenia tego procesu. Z badań wynika, że UEW ma solidne fundamenty do stania się wzorcem w dziedzinie raportowania niefinansowego. Istnieją już inicjatywy oraz zaangażowanie w kierunku poprawy procesu raportowania, co pozwala przypuszczać, że uczelnia może w przyszłości być liderem w tej dziedzinie.

Sugerowane zmiany, takie jak wprowadzenie konkretnych celów ilościowych, redukcja objętości raportu czy zaangażowanie interesariuszy, mogą istotnie przyczynić się do podniesienia jakości i wiarygodności raportów niefinansowych na UEW. Poprawa projektu graficznego, inspirowanie społeczności studenckiej oraz integracja mediów społecznościowych to dodatkowe kroki, które mogą uczynić proces raportowania bardziej efektywnym i angażującym.

Istnieje potrzeba dalszych badań, które mogłyby skoncentrować się na bardziej szczegółowych aspektach raportowania niefinansowego na uczelniach wyższych oraz jego wpływie na atrakcyjność uczelni z punktu widzenia interesariuszy i przyszłych kandydatów uczelni.

Literatura

- An, Y., Howard, D., Harun, H., Jin, Z., Qiao, X., Yu, Q. (2019). Online Sustainability Reporting at Universities: The Case of Hong Kong. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal*, 11(5), 887-901. <https://doi.org/10.1108/SAMPJ-06-2018-0161>
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (Dz. U. UE L 322/15 z 16.12.2022)
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE z dnia 22 października 2014 r. zmieniająca dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy (Dz. U. UE L 330/1 z 15.11.2014)
- EY Polska. (2022). *Badanie EY: oczekiwania inwestorów i firm dot. ESG się rozmiągają*. https://www.ey.com/pl_pl/news/2022/11/ey-pl_global-corporate-reporting-survey
- GrantThornton. (2022). *Raportowanie niefinansowe (ESG) – obowiązki, daty, zakres, standardy [informator]*. GrantThornton. <https://grantthornton.pl/publikacja/raportowanie-niefinansowe-esg-obowiazki-daty-zakres-standardy-informator/>
- Jayasooria, D. i Yi, I. (2023). The Sustainable Development Goals. W: *Encyclopedia of the Social and Solidarity Economy* (s. 310-320). <https://doi.org/10.4337/9781803920924.00054>
- Kowalik, A. (2024). *Nowy Rok 2024 to nowe obowiązki raportowe dla 150 firm w Polsce zgodnie z dyrektywą CSRD Synesgy*. <https://synesgy.pl/blog/nowe-obowiazki-raportowe-2024-csrd/>
- Leal Filho, W., Coronado-Marín, A., Lange, Salvia, A., Frankenberger Silva, F., Wolf, F., LeVasseur, T., Kirrane, M. J., Doni, F., Paço, A., Blicharska, M., Schmitz, M., Grahl, A., Moggi, S. (2022). International Trends and Practices on Sustainability Reporting in Higher Education Institutions. *Sustainability*, 14(19), 12238-12238. <https://doi.org/10.3390/su141912238>

- Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. (b.d.). *Raportowanie niefinansowe – kluczowy element CSR/RBC*. Gov.pl. Pobrano 25.04.2024 z: <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/raportowanie-spoleczne>
- Momin Ali. (2024). *The Role of AI in ESG Reporting: A Technical Perspective*. LinkedIn. <https://www.linkedin.com/pulse/role-ai-esg-reporting-technical-perspective-momin-ali-u1cbf/>
- Mrówka, R. i Aluchna, M. (red.). (2021). *Ewolucja raportowania niefinansowego: perspektywa teoretyczna i weryfikacja praktyczna*. Oficyna Wydawnicza SGH.
- Pizzi, S., Principale, S. i de Nuccio, E. (2022). Material Sustainability Information and Reporting Standards. Exploring the Differences Between GRI and SASB. *Meditari Accountancy Research*, 31(6), 1654-1674. <https://doi.org/10.1108/medar-11-2021-1486>
- PwC. (b.d.). *Beyond Compliance: Consumers and Employees Want Business to Do More on ESG*. Pobrano 25.04.2024 z: <https://www.pwc.com/us/en/services/consulting/library/consumer-intelligence-series/consumer-and-employee-esg-expectations.html>
- The Hong Kong University of Science and Technology. (b.d.). Caring for Our Sustainable Future. *HKUST Sustainability Annual Report 2021-2022*. HKUST eBookshelf. Pobrano 25.04.2024 z: <https://ebookshelf.ust.hk/flippingbook/G23040/>
- University of Cambridge. (b.d.). *Environmental Sustainability Annual Report 2022/23*. Pobrano 25.04.2024 z: <https://www.environment.admin.cam.ac.uk>
- Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu [UEW]. (2022). *Cele zrównoważonego rozwoju uczelni. Raport Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*. <https://uew.pl/uczelnia/raporty-i-inne-dokumenty/>
- Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu [UEW]. (b.d.). *Strategia 2030*. Pobrano 3.02.2024 z: https://uew.pl/wp-content/uploads/2023/02/strategia_2030.pdf

Non-financial Reporting at the Wrocław University of Economics – Current Status and Opportunities for Improvement

Abstract: With growing public awareness of sustainable development, non-financial reporting is becoming essential for every organization in today's world. It is not only a legal requirement, but also a way to demonstrate environmental and social responsibility, as well as transparency to stakeholders. The purpose of this article is to identify and evaluate the process of non-financial reporting at the Wrocław University of Economics and to identify opportunities for further improvement of this process. The methodology of the research is based on a comparative analysis of non-financial reports of renowned foreign universities and an in-depth, individual interview with the Advocate for Equal Treatment of the University of Economics in Wrocław.

Keywords: non-financial reporting, sustainable development, ESG, higher education institutions